

am Meere. Die Zahl der in den Schären rastenden Eisenten ist aber von etwa 10,000 im Jahre 1940 auf etwa 2,000 i. J. 1950 gesunken und man kann deshalb vermuten, dass die Gewohnheit die Schären aufzusuchen allmählich wieder verschwindet.

Fågelfaunan i trakten av Kristinestad och södra Närpes samt förändringar i densamma under det senaste decenniet.

GÖRAN NORDSTRÖM.

De sydligaste delarna av Österbotten ha i ornitologiskt hänseende hittills varit tämligen okända och isynnerhet från de trakter materialet till denna uppsats hämtats torde någon utförligare förteckning över fågelbeståndet ej ha publicerats. I en kort sammanfattning har jag därför velat framlägga resultatet av de fågelfaunistiska undersökningar jag haft tillfälle att göra i Kristinestadstrakten och i södra delarna av Närpes socken. Anteckningar om fågellivet från de nämnda trakterna ha tidigare gjorts främst av OLANDER (1925) och KLOCKARS (1943). Deras undersökningar ha dock varit av mer eller mindre tillfällig natur. Med undantag av krigsåren 1942—1944 har jag haft möjlighet att ägna lokalfaunan sommartid regelbunden uppmärksamhet alltsedan medlet av 1930-talet. Under tiden november 1940—oktober 1941 var särskilt den till Pjelaks by i södra Närpes hörande Storön föremål för mera ingående fågelundersökningar av H. HÖGLUND samt undertecknad. I ett arbete, benämnt „Studier över fågelfaunan i Kristinestadstrakten“, vilket finnes deponerat i Palméns arkiv (i Zoologiska museet, Helsingfors), redogjordes för resultatet av dessa observationer över såväl sommar- som vinterfaunan. Tack vare ifrågasvarande inventering av fågelbeståndet har jag haft möjlighet att konstatera mera påtagliga förändringar i lokalfaunan, som inträffat under den gångna 10-års perioden (1940—1950).

Beträffande fågellivet i Kristinestad med närmaste omgivning har P. Å. JOHANSSON, S. GRANNAS och R. NYGÅRD (i texten förkortat P. J., S. G. resp. R. N.) benäget lämnat de uppgifter de ägde. Deras fågelobservationer härstamma huvudsakligen från de tvenne senaste åren (1950—1951).

De trakter i södra Österbotten, som beröres av undersökningen, omfatta ett ungefär två mil långt och en halv mil brett kustområde. Till sin största del täckes detta av barr- eller blandskog, tallmarker förekomma i ringa utsträckning, likaså lövängar. Endast på Björkholmen, tillhörande Storön, finnes ett sammanhängande lövängsområde av halvannan kilometers längd. Norr och väster om Kristinestad upptages vidsträckta arealer av ängar och odlad mark. Bergstrakter och myrmarker saknas i egentlig bemärkelse. Däremot finnes ett par vegetationsrika insjöar, Storträsket och Kråkfjärden, som äro tillhåll för sjö- och vadarfåglar. Norrfjärden, i vilken Tjock-ån och Flybäcken utmynna, är ävenså rik på säv och vassruggar. En fågelrik sjö, som visserligen ligger utanför undersökningsområdet, men som förtjänar ett omnämnande utgör Synnersjön. Den bildar södra delen av Blomträsket i Lappfjärd socken, Träskvik, och är en omtyckt häckplats för måsfåglar och änder.

Stränderna inom undersökningsområdet äro för det mesta steniga och långgrunda. På Storön finnes dock förhållandevis vidsträckta sandstränder. Skärgården består i stor utsträckning av skogbeklädda, lägre holmar. I det yttersta havsbandet förekomma några mindre kobbar och skär.

I följande förteckning ha samtliga inom undersökningsområdet iakttagna arter uppräknats. I samband med artförteckningen har jag även bifogat ett antal fenologiska uppgifter, som kunna äga intresse.

Corvus corax L. Uppträder tämligen sporadiskt, men torde dock vara regelbunden häckfågel inom undersökningsområdet. Ses under vintern och våren kringstrykande i smärre sällskap. Besöker då vanligen stadens avskrädeshögar. Vid tiden för islossningen i Storträsket (en par kilometer lång insjö, cirka 5 km N om staden, se OLANDER 1925) våren 1951 vistades här inemot hundratalet korpar livnärande sig på död fisk (P. J.). Häckar med förkärlek på större, skogbeklädda holmar, där några bofynd gjorts. De bofasta paren förefalla att ha avtagit något i antal under senare år.

Corvus corone L. Mycket allmän. Svår boplundrare i skärgården. Efter en påtaglig minskning i slutet av 1930-talet uppvisar kråkstammen åter en tilltagande tendens. Under tiden augusti—oktober passera årligen stora flockar, stadda på flyttning, över Kristinestadstrakten.

Corvus frugilegus L. Påträffas nästan uteslutande under flyttningen. Ej häckande inom området.

Corvus monedula L. Såväl vår som höst regelbunden genomflyttare, vanligen i mindre flockar på upp till 10 individer. Ett kajpar har under flere års tid häckat i en gammal, ihålig trädstam på Gamla begravningsplatsen i staden, trots att boet för det mesta blir plundrat. Så var fallet även sommaren 1951. Enligt hörsägen skola kajor i forna tider ha häckat i tornet på stadens Gamla kyrka.

Pica pica (L.). Allmän. Ett par har under en följd av år häckat i en av stadens parker. Ett skatnäste funnet i en videbuske på ungefär en meters höjd ovan marken (P. J.).

Nucifraga caryocatactes (L.). Mycket sporadisk. För ett antal år sedan påträffad i ett bestånd av utländska barrträd i stadens närhet. Sommaren 1951,

från medlet av juni till slutet av juli, har en nötkråka upprepade gånger iakttagits i en barrskogsdunge på Östra sidan, varje tillfälle dock i endast ett exemplar. Fågeln var utomordentligt orädd och kunde studeras på några få meters håll (P. J.).

Garrulus glandarius (L.). Allmän. Förefaller att ha ökat sin numerär. Svår boplundrare bland småfåglar.

Cractes infaustus (L.). Omkringstrykande lavskrikor sedda huvudsakligen under senhösten, t. ex. 31. X. 1941. Den 5. VI. 1951 observerades en lavskrika i Strandkroken (c. 6 km norr om staden). På grund av den anmärkningsvärda tidpunkten för iakttagelsen har man anledning förmoda häckning inom området.

Sturnus vulgaris L. Allmän. Förefaller att ha avtagit något i antal sedan 1930-talet.

Chloris chloris (L.). Tämligen allmän. Flere bofynd i smågranar i stadens omgivningar. Grönfinkstammen visar en påfallande tendens att öka sin numerär. Ej sällan har övervintrande fåglar iakttagits.

Carduelis carduelis (L.). Sällsynt. Häckningstiden sedd på olika platser i stadens närhet (vid Gamla kyrkan, järnvägsstationen m. fl. ställen). Hösttiden ofta i tistelbestånd vid vägkanterna.

Carduelis spinus (L.). Allmän, men en reducering av grönsiskbeståndet förmärkes. Kringstrykande höst- och vintertid.

Carduelis flammea (L.). Under den kalla årstiden i stora flockar. Kringstrykande vanligen i grupper om 10—50 individer; den 16. III. 1941 iaktogs en flock bestående av i runt tal 200 ex.

Carduelis flavirostris (L.). Tre fåglar, vilka av allt att döma voro vinterhämplingar, antecknades under mars månad 1941.

Carduelis cannabina (L.). Hämplingen är en fågel, som de senaste åren påtagligt ökat sin numerär. Under inventeringen av fågelfaunan 1940—1941 iaktogs arten ytterst sparsamt. KLOCKARS observerade ej hämplingen under sina fågelobservationer i det österbottniska kustområdet sommaren 1943. Åtminstone i Kristinestadstrakten uppträdde arten som häckfågel 1951 relativt allmänt, den antecknades bl. a. från stations- och hamnområdet samt Öistbacken, på sistnämnda ställe häckade uppenbarligen ett flertal hämplingar. Bofynd, bl. a. i enbuskage. — Sommaren 1950 påträffades ett näste i en vedtrave ungefär en meter ovan marken (P. J.).

Pyrrhula pyrrhula (L.). Tämligen allmän. Övervintrar i stort antal.

Carpodacus erythrinus (Pall.). I Lappfjärd hördes rosenfinken på flere lokaler i juni 1950. Trolig häckning inom detta område. I Kristinestadstrakten antecknades arten senast den 6. VI. 1951, förmodligen en fågel stadd på flyttning. Beträffande tidigare observationer av rosenfink se NORDSTROM 1947.

Pinicola enucleator (L.). Veterligen observerad endast en gång, den 23. III. 1941. Fågeln, en svagt sjungande hane, iaktogs på Storön.

Loxia curvirostra L. Beroende på kottförekomsten företer den mindre korsnäbben betydande årliga växlingar i antal. Under goda kottår, exempelvis 1941 och 1948, uppträdde arten i stora flockar. Torde årligen häcka inom området.

Loxia pytyopsittacus Borkh. Uppenbarligen mycket sällsynt. Med säkerhet observerad endast vid ett tillfälle, i slutet av 1930-talet.

Loxia leucoptera Gm. 31. XII. 1941 iaktogs fyra bändelkorsnäbbar på Hamnskär.

Fringilla coelebs L. Mycket allmän.

Fringilla montifringilla L. Sparsamt förekommande, observerad såväl under vår- som höstflyttningen. Torde ej uppträda som häckande (jfr KLOCKARS).

Emberiza citrinella L. Tämligen allmän. Övervintrar vissa år. — Ett gulsparnäste, beläget i en tuva blott ett tiotal cm från ett lövsångarbo, påträffades bl. a.

Emberiza hortulana L. Förefaller att öka i antal varje år. Numera en av de vanligaste häckfåglarna inom de odlade markerna.

Emberiza schoeniclus (L.). Sällsynt. Häckar bl. a. i Storträsket och Kråkfjärden.

Plectrophenax nivalis (L.). Kringstrykande i smärre sällskap. Iakttagen huvudsakligen under mars och april månader.

Passer domesticus (L.). Allmän. Gråsparvstammen synes dock ha reducerats under det senaste decenniet.

Alauda arvensis L. Mycket allmän på ängarna och åkrarna kring staden. Ankomstdatum i regel omkring 10. IV.

Anthus trivialis (L.). Förefaller tidigare ha uppträtt i större antal, men är fortsättningsvis tämligen vanlig.

Anthus pratensis (L.). Häckar med förkärlek på sankar ängsmarker och på stränderna av lägre, gräsbevuxna holmar, även i den yttre skärgården. Uppträder i större rikedom endast under höststräcket.

Anthus spinoletta (L.). Sparsamt häckande på de yttersta kobbarna.

Motacilla flava L. Regelbunden förekomst på sankar ängsmarker, t. ex. vid Alesunds- och Närpesvägarna. Ofta i sällskap med buskskvättor. Sommaren 1951 anträffades ett gulärlebo med gökägga (A. TÅG).

Motacilla alba L. Allmän. 29. X. 1941 iaktogs en sädesärta i stadens hamnområde, trots att ett snötäcke vid nämnda tidpunkt täckte marken.

Certhia familiaris L. Vintertid ej sällan sedd i sällskap med kungsfåglar och mesar (vanligtvis i gråmesflokar). Sommartid ytterst fåtalig, troligen förbisedd. Har under en följd av år häckat vid Storträsket. Boplatsen i en uthusvägg mellan några foderbräden. OLANDER omnämner trädkryporen som häckfågel från samma trakt redan år 1924. Även i Anttila har arten häckat, till boplats valdes likaså en uthusvägg (P. J.).

Parus major L. Vanlig häckfågel. Sommaren 1950 häckade ett talgmespar i en gammal plåtburk på marken (S. G.).

Parus caeruleus L. Torde numera vara endast tillfällig gäst. Åren 1939 och 1940 påträffades blåmesar däremot på flere lokaler och i juni 1941 gjordes ett bofynd i en ihålig alstubbe på Björkholmen (HOGLUND & NORDSTRÖM 1942). Ungefär vid samma tidpunkt häckade ett blåmespar även vid Flybäcken (P. J.). Sedan dess har arten veterligen ej observerats i trakten. KLOCKARS omnämner ej blåmesen från Oa 1943.

Parus ater L. Tämligen allmän i täta granskogar.

Parus cristatus L. Har märkbart minskat i antal sedan slutet av 1930-talet. Häckat bl. a. i en brädholk, uppspikad i granskog.

Parus atricapillus L. Den ojämförligt vanligaste mesarten även under vintern, men ej så talrik som förr. Vintertid kringstrykande ofta i sällskap med kungsfåglar.

Aegithalos caudatus (L.). Hösttiden i flockar om 3—12 ex. Bofynd sommaren 1950 på Storön.

Regulus regulus (L.). Kungsfågelstammen förefaller ännu ej ha repat sig efter decimeringen under de kalla vintrarna i början av 1940-talet. Numera förhållandevis fåtalig.

Lanius collurio L. 1951 uppträdde törnskator på ett flertal nya lokaler inom området och synes öka i antal år från år. Även KLOCKARS anser att arten har tilltagit.

Bombycilla garrulus (L.). Vissa år i stora flockar, främst under höststräcket. I medlet av oktober 1941 vistades tusentals individer i stadens parker och trädgårdar. Likaså i början av januari 1951.

Muscicapa striata (Pall.). Allmän.

Muscicapa hypoleuca (Pall.). Tämmligen fåtalig. Bon av såväl göktyta som svart och vit flugsnappare påträffades samtidigt i en murken björkstam (S. G.).

Phylloscopus collybita (Vieill.). Allmän i granskogar.

Phylloscopus trochilus (L.). Mycket allmän.

Phylloscopus sibilatrix (Bechst.). Mer eller mindre tillfällig inom det undersökta området. Med säkerhet konstaterats häckande endast på Björkholmen i blandskog, senast sommaren 1951.

Locustella naevia (Bodd.). Under ett par veckors tid i juni 1950 vistades en flitigt sjungande hane på Storön i en buskmark, angränsande till odlingar. Häckning ej fastställd.

Acrocephalus scirpaceus (Herm.). Ej iakttagen i trakten sedan sommaren 1940 (se HUGLUND & NORDSTRÖM 1942).

Acrocephalus schoenobaenus (L.). Årlig häckfågel bl. a. i Storträsket (flere par) samt i s. k. Rönkviststräsket på Storön.

Hippolais icterina (Vieill.). Stadd i uppenbar ökning. Observerades ej under inventeringen 1940—41; numera tämligen allmän även i stadens parker.

Sylvia borin (Bodd.). Relativt talrik i lövängsmarker och trädgårdar.

Sylvia atricapilla (L.). Ett par svarthättor har regelbundet häckat på Storön, Svalsholmen, där lämplig terräng (blandskog med rik förekomst av enbuskage) förefinnes. Hörd även i Rådhusparken inne i staden samt bofynd vid Storträsket (P. J.).

Sylvia communis Lath. Tämmligen allmän i närheten av odlingar. Förekommer även i skärgården på holmar med rik havtornvegetation (*Hippophaë*).

Sylvia curruca (L.). Talrik i enbuskmarker.

Turdus pilaris L. Företer betydande årliga växlingar i antal. Sommaren 1951 ovanligt rikligt förekommande i Kristinestadstrakten. Ett fåtal övervintrar gynnsamma år.

Turdus viscivorus L. Iakttagen några få gånger. Vid Tjockvägen i juni 1946; KLOCKARS omnämner arten ävenså från Tjock 1943. Sommaren 1951 antecknad på ett par lokaler norr om staden (P. J., S. G.). Trolig häckning.

Turdus ericetorum Turton. Mindre allmän. Taltraststammen har märkbart nedgått.

Turdus musicus L. Uppträdde jämförelsevis rikligt sommaren 1951. Liksom björktrasten stadd i ökning.

Turdus merula L. Sedan slutet av 1930-talet förefaller koltrasten att årligen öka sin numerär. Stadd på frammarsch även i bebodda områden, sedd häckningstiden inne i staden. Milda vintrar anträffad bl. a. på Storön.

Oenanthe oenanthe (L.). I stengården längs vägkanterna i stort antal, men även på steniga utskär.

Saxicola rubetra (L.). Allmän på de öppna fälten.

Phoenicurus phoenicurus (L.). Mindre allmän.

Erithacus rubecula (L.). Allmän häckfågel i barrskogar. Sommaren 1949 bebodde ett par rödhakar en s. k. halvöppen holk (ägnad åt grå flugsnappare) uppspikad på en laduvägg på en höjd av 1 meter 90 cm ovan markytan.

Prunella modularis (L.). Anträffad på ett flertal lokaler inom det undersökta området. Förefaller att ha ökat i frekvens under det senaste decenniet. Iakttogs ej under inventeringen 1940—1941, men KLOCKARS uppger arten från flere orter sommaren 1943 och betonar även järnsparvens förhållandevis rikliga förekomst i det österbottniska kustlandet. Uppsöker i regel torra backar, där skogsavverkning skett och som följd härav riklig förekomst av ris och torra grenar på marken. Flere bofynd i smågranar.

Troglodytes troglodytes (L.). En av de sällsyntaste arterna. Sommartid iakttagen senast i maj 1949 vid Storträsket, där arten av allt att döma häckar. Lär även ha setts på Högholmen (P. J.).

Hirundo rustica L. Allmän.

Delichon urbica (L.). Numera relativt sparsamt förekommande.

Riparia riparia (L.). Häckar veterligen endast på steniga kobbar och utskär, förvisso en följd av de begränsade bostadsmöjligheterna. Åbranter, sandtag och dyl. saknas nämligen i egentlig bemärkelse på det undersökta området. Mindre backsvalkolonier bebo bl. a. Gåsgrund, Stånggrund, Vesterkobben och Notkobben. Bona placerade i håligheter under stenblock.

Apus apus (L.). Tämmligen allmän. En större koloni häckar bl. a. i stadens Gamla kyrka.

Caprimulgus europaeus L. En dununge påträffad sommaren 1951 i närheten av Anttila (cirka 3 km NW om staden) av A. TAG. Hörd häckningstiden på flere lokaler i stadens närhet, på Storön under vårflyttningen. OLANDER omnämner nattskärnan från trakterna kring Storträsket.

Picus canus Gm. Vissa vintrar kringstrykande. T. ex. vintern 1940—1941 uppträdde gråspettar förhållandevis rikligt, sågos även inne i staden.

Dendrocopos major (L.). Oregelbunden förekomst. Sommartid sparsamt anträffad, under höstmånaderna däremot tidvis i större antal, senast hösten 1951.

Dendrocopos leucotos (Bechst.). Tillfällig gäst. Iakttagen på Storön 27. IX. 1941.

Dendrocopos minor (L.). Sällsynt, vintertid allmännare. Bofynd bl. a. i en ihålig björkstam inne i staden (S. G.).

Picoides tridactylus (L.). Observerad ett par gånger under hösten.

Dryocopus martius (L.). Tämliken allmän. Förorsakar vintertid skada på villor och andra byggnader genom att hacka hål i foderbräden på väggar. För att förebygga härjningar av detta slag fastspikades på en villavägg tunnare järnplåt, men det visade sig att en spillkråka det oaktat förorsakade stora hål i väggen genom att perforera plåten.

Jynx torquilla L. Mindre vanlig.

Cuculus canorus L. Förefaller att ha minskat i antal under senare år.

Bubo bubo (L.). Häckade sommaren 1951 i stadens omedelbara närhet. Boet, som påträffades i en barrskog, var beläget på marken (H. Aho). Berguven är för övrigt mycket sällsynt i Kristinestadstrakten.

Glaucidium passerinum (L.). Iakttagen blott en gång i medlet av 1930-talet, möjligen förbisedd.

Aegolius funereus (L.). Den allmännast förekommande ugglearten. Sommaren 1951 tvenne bofynd; fåglarna häckade i gamla spillkråksbon (S. G., P. J.).

Asio otus (L.). Sporadisk förekomst.

Strix aluco L. Iakttagen vid några tillfällen. Häckar veterligen ej i trakten.

Falco subbuteo L. Mindre allmän. Bofynd.

Falco columbarius L. Sällsynt. Häckfågel.

Falco tinnunculus L. Tämliken allmän. Ett bo påträffat i ett gammalt skatnäste (P. J.).

Aquila chrysaetos (L.). Tillfällig gäst.

Buteo lagopus (Pont.). Genomflyttare under vårsträcket. Den 20. IV. 1941 passerade flere tiotal fjällvråkar Storön i nordlig riktning.

Buteo buteo (L.). Sommartid tämligen sällsynt. Torde häcka på ett par lokaler i södra Närpes.

Accipiter gentilis (L.). Mindre allmän. Ett flertal bon funna, bl. a. vid Storträsket och på Storön.

Accipiter nisus (L.). Allmän.

Haliaeetus albicilla (L.). Endast tillfälligt kringstrykande. Iakttagen inom området senast den 20. VIII. 1951.

Pernis apivorus (L.). Fåtalig. Påträffad häckande SW om staden (P. J.). OLANDER uppger arten från trakten av Storträsket, där den även setts under senare tid.

Pandion haliaëtus (L.). Sparsamt iakttagen under vårflyttningen. Torde veterligen ej häcka inom observationsområdet.

Cygnus cygnus (L.). Mindre flockar såväl under vår- som höstflyttningen. Vistas härunder stundom veckotal i någon undanskymd vik.

Anser anser (L.). Iakttagen huvudsakligen under flyttningen. Endel somrar, t. ex. 1938, ha grågäss uppehållit sig på utskären.

Anser fabalis (Lath.). Observerad under vårsträcket.

Anas platyrhynchos L. Allmän. Ett gräsandbo funnet i ett övergivet kråkbo, beläget nära en sjöstrand på 4—5 meters höjd (P. J.). På sensommaren i stora skaror fram för allt i Kråkfjärden, Storträsket och norra Norrfjärden.

Anas crecca L. Uppträder isynnerhet vårtiden i individrika flockar. Häckar flerstädes.

Anas querquedula L. Tämlichen sällsynt. Bofynd.

Anas penelope L. Förhållandevis allmän.

Anas acuta L. Sparsamt iakttagen vår och höst.

Anas clypeata L. Häckar på flere lokaler.

Aythya ferina (L.). Mindre allmän. Särskilt vårtiden i Kråkfjärden och Storträsket.

Aythya fuligula (L.). Allmän såväl i sjöar och mindre träsk som i skärgården. Synes ha ökat sin numerär.

Aythya marila (L.). Mycket sällsynt. Antecknades ej inom området under inventeringen 1940—1941. Sommaren 1942 påträffades däremot berganden häckande på Storön. Boet var beläget på stranden av ett mindre skogskärr.

Bucephala clangula (L.). Tämlichen allmän sommaren 1951 i Kristinestads-trakten. Flere bon i ihåliga träd, bl. a. vid Storträsket (P. J.).

Clangula hyemalis (L.). Under vårflyttningen i flockar på tusentals fåglar, vilka vanligen passera orten på ansenlig höjd.

Somateria mollissima (L.). Sparsamt i yttre skärgården. Inga större kolonier förefinnes inom området.

Melanitta nigra (L.). I sällskap med alfåglar under vårsträcket.

Melanitta fusca (L.). Sedan ett par år tillbaka visar svärtstammen tendens att öka sin numerär. Ovanligt riklig förekomst våren och sommaren 1951.

Mergus merganser L. Mindre allmän. På en kobbe i skärgården S om staden påträffades 3. VII. 1951 ett bo, som innehöll 14 ägg (P. J.).

Mergus serrator L. Allmän.

Phalacrocorax carbo (L.). Tillfällig gäst. Sommaren 1941 vistades ett storskarvpar i Pjelaxfjärden drygt en månads tid.

Podiceps cristatus (L.). Regelbunden häckfågel i Kråkfjärden och Storträsket.

Podiceps griseigena (Bodd.). Torde ej numera häcka inom undersökningsområdet. Uppträdde däremot i förhållandevis stort antal mot slutet av 1930-talet och t. ex. 1939 antecknades fem bon av gråhakedopping i Kråkfjärden (jfr HÖGLUND & NORDSTRÖM 1942).

Podiceps auritus (L.). Även denna doppingart har minskat i antal sedan 1930-talet. 1939 häckade ett tiotal par i Kråkfjärden (jfr HÖGLUND & NORDSTRÖM 1942). Numera årligen på sin höjd tvenne par. I Synnersjön förekommer svarthakedoppingen fortfarande i flere par (P. J., S. G., R. N.), likaså i Storträsket (P. J.).

Colymbus arcticus L. Påträffad i yttersta havsbandet. Har stundom fastnat på s. k. laxkrokar.

Colymbus stellatus Pont. Sällsynt. Häckning ej konstaterad.

Columba palumbus L. Allmän i barrskogarna.

Columba oenas L. Sparsamt förekommande, sannolikt på grund av rådande brist på lämpliga boplatser. Häkat vid Storträsket 1950 (P. J.).

Columba livia Gm. Stadens stam av tamduvor har påtagligt decimerats under de senaste åren.

Numenius arquata (L.). Häckar allmänt på ängarna N och W om staden. Även skärgården hyser en bofast storspovstam.

Numenius phaeopus (L.). Observerad under vårsträcket.

Scolopax rusticola L. Mindre vanlig. Bofynd i Anttila (R. N.), på Ådgrund (P. J.) samt på Björkholmen.

Capella gallinago (L.). Har regelbundet häckat i Rönkviststräsket på Storön. För övrigt tämligen sällsynt.

Arenaria interpres (L.). Häckar sparsamt på några utskär.

Calidris alpina (L.). Sedd under flyttningen.

Calidris temminckii (Leisl.). I mindre flockar under såväl vår- som höstflyttningen.

Philomachus pugnax (L.). Genomflyttare. Rastar ej sällan på stränderna av Kråkfjärden och Norrfjärden.

Tringa hypoleucos L. Allmän.

Tringa glareola L. Sparsamt anträffad på sensommaren och hösten. Tro- ligen endast genomflyttare.

Tringa ochropus L. Häckar vid flere mindre skogskärr inom området. Bofynd i närheten av Storträsket (P. J.).

Tringa totanus (L.). Tämligen allmän.

Tringa erythropus (Pall.). Sedd under vårflyttningen den 15. V. 1941 på Storön.

Tringa nebularia (Gunn.). Regelbunden genomflyttare. Mindre flockar på vanligtvis 3 — 5 fåglar rasta isynnerhet på Storöns sandstränder från medlet av juli till slutet av augusti.

Charadrius hiaticula L. Uppträder under flyttningen. Häckande individer ha ej påträffats.

Charadrius dubius Scop. Tämligen vanlig häckfågel.

Charadrius apricarius L. En död ljungpipare med skadat bröst påträffad i medlet av maj 1951 på en sank äng N om staden (P. J., S. G.).

Vanellus vanellus (L.). Tillhör de fågelarter, som märkbart minskat till antalet under det senaste decenniet. I slutet av 1930-talet uppträdde tofs- vopor tämligen talrikt på flera lokaler inom området (Kråkfjärden, Stor- träsket och Norrfjärden).

Haematopus ostralegus L. Allmän flerstädes i skärgården.

Grus grus (L.). Iakttagen fram för allt under vårflyttningen. Ovisst om arten häckar i trakten.

Hydroprogne tschegrava (Lep.). Sporadisk förekomst. Enstaka par häcka vissa somrar på utskären.

Sterna hirundo L. Allmän.

Sterna paradisaea Pont. Häckar i mindre kolonier i yttre skärgården, t. ex. på Jäp och Långgraden.

Larus minutus Pall. Har flere somrar häckat i Synnersjön i en skrattnås- koloni. Sommaren 1951 uppskattades antalet dvärgmåspar till 5—6 (P. J., S. G.). Har ej iakttagits inom det egentliga undersökningsområdet.

Larus ridibundus L. Skrattnåsstammen har starkt ökat under de senaste tre åren. Förr uppträdde denna måsfågel i större antal endast under för- våren, numera ser man skrattnåsar talrikt även häckningstiden. En större koloni, bestående av uppskattningsvis inemot 300 par, finnes i Synnersjön (P. J.). Enstaka par häcka i inre skärgården.

Larus canus L. Allmän.

Larus argentatus Pont. Mindre vanlig. Häckar på flere utskär.

Larus fuscus L. Tämlichen allmän.

Larus marinus L. Mycket sparsamt förekommande. Bofynd tidigare år på Jäp.

Stercorarius parasiticus (L.). Sällsynt. Bofynd sommaren 1950 i stadens södra skärgård (S. G.).

Alca torda L. Torde förr ha häckat på Murgrund. Numera sannolikt endast tillfällig gäst.

Uria grylle (L.). Häckar sparsamt på några steniga utskär (Saltgrund, Grisselstenskobben m.fl.).

Crex crex (L.). Mycket sällsynt. Hörd på ett par lokaler nära staden somrarna 1949 och 1950 (P. J., S. G.). Trolig häckning.

Porzana porzana (Scop.). Häckande sommaren 1947 på en sank äng på Storön. Boet övergavs sedan det delvis söndertrampats av betande kreatur. Ej senare iakttagen.

Fulica atra L. I likhet med doppingarterna uppträdde sothönan relativt allmänt mot slutet av 1930-talet och enbart i Kråkfjärden påträffades sommaren 1939 fem bon (HöGLUND & NORDSTRÖM 1942). Sedan 1940 försvunnen från denna lokal, men häckar fortfarande sparsamt i Synnersjön (P. J.).

Tetrao urogallus L. Sällsynt inom hela området.

Lyrurus tetrix (L.). Orrstammen förefaller att ha decimerats under senare år.

Lagopus lagopus (L.). Sällsynt. Några bofynd (S. G.).

Tetrastes bonasia (L.). Mindre allmän.

Perdix perdix (L.). Förekommer sparsamt. Vintertid fåtaligt på fälten runt staden.

Inventeringen av fågelbeståndet gav vid handen, att inom undersökningsområdet allt som allt antecknats 165 arter. Av dessa voro 104 regelbundet häckande. Till kategorin sannolikt eller tillfälligt häckande hänföres 21 arter, de återstående 40 voro antingen genomflyttare eller kringstrykande.

Nedan har jag sammanfört de fågelarter, som under den gångna 10-årsperioden 1940—1950 mer eller mindre påtagligt minskat i antal (grupp A) samt vidare de fåglar, som märkbart ökat i frekvens under samma tid (grupp B).

Grupp A
(fåglar, som avtagit i antal)

Carduelis spinus
Passer domesticus
Parus caeruleus
Parus cristatus
Parus atricapillus
Regulus regulus
Turdus ericetorum

Delichon urbica
Cuculus canorus
Podiceps griseigena
Podiceps auritus
Columba oenas
Vanellus vanellus
Alca torda
Fulica atra
Lyrurus tetrix

Grupp B
(fåglar, som tilltagit i antal)

Corvus corone
Chloris chloris
Carduelis cannabina
Carpodacus erythrinus
Emberiza hortulana

Lanius collurio
Hippolais icterina
Turdus musicus
Turdus merula
Prunella modularis
Aythya fuligula
Melanitta fusca
Larus ridibundus

Det vore av intresse att göra en jämförelse med fågelbeståndets sammansättning i motsvarande kustområde på den svenska sidan av Bottniska viken. BUCHT (1949) har uppgjort en förteckning över fågelbeståndet i trakten av Härnösand i södra Ångermanland, vilken i stort sett ligger på samma breddgrad, som det av mig valda undersökningsområdet i södra Österbotten. BUCHT uppgiver antalet iakttagna arter till 180, därav 116 regelbundet häckande. I förteckningen ingå ett antal, huvudsakligen nordliga arter, som konstaterats häcka i Härnösandstrakten, men som i egenskap av häckfåglar saknas på den finska sidan: *Emberiza rustica*, *Motacilla flava thunbergi*, *Cinclus cinclus*, *Picus viridis*, *P. canus*, *Picoides tridactylus*, *Clangula hyemalis*, *Calidris temminckii* och *Tringa glareola*.

Däremot ha följande fåglar med påfallande sydlig utbredning påträffats häckande i Kristinestadstrakten: *Carduelis carduelis*, *Carpodacus erythrinus* (?), *Phylloscopus sibilatrix*, *Acrocephalus scirpaceus*, *Hippolais icterina*, *Podiceps griseigena*, *P. auritus*, *Larus minutus* och *Fulica atra*. Dessa fågelarter ha på ett par undantag när ej noterats i motsvarande svenska kustområde.

Litteratur: BUCHT, A., 1949, Anteckningar om fågellivet i trakten av Härnösand. Fauna och Flora 44: 178—194. — HÖGLUND, H. & NORDSTRÖM, G., 1942, Rörsångaren (*Acrocephalus* s. *scirpaceus*) som häckfågel vid Kristinestad samt andra anmärkningsvärdare fågelfynd. Ornis Fennica 19: 121. — KLOCKARS, B., 1943, Till kännedomen om Österbottens fåglar. Ibid. 20: 58—70. — NORDSTRÖM, G., 1947, *Carpodacus* e. *erythrinus* (Pall.) i Kristinestad. Ibid. 24: 27—28. — OLANDER, A. J., 1925, Huomioita Kristiinankaupungin ympäristön linnustosta. Luonnon Ystävä 29: 60—62.

Summary: The avifauna in the neighbourhood of Kristinestad and South Närpes, and changes in its composition during the last decade.

The above list contains all the bird species observed by the author in the neighbourhood of the town of Kristinestad (62° 16' N, 21° 20' E) and

in the southern parts of the commune of Närpes on the coast of southern East Bothnia. Observations on the local fauna have been made almost annually since 1935. A total of 165 species were observed, 104 of these having regularly bred here. Some birds rarely nesting in East Bothnia were noted: *Carduelis carduelis*, *C. cannabina*, *Parus caeruleus*, *Phylloscopus sibilatrix*, *Hippolais icterina*, *Acrocephalus scirpaceus*, *Troglodytes troglodytes*, *Podiceps griseigena*, *P. auritus*, *Larus minutus*, *Porzana porzana*, *Fulica atra*. The nest of *Acrocephalus scirpaceus* was found in summer 1940, and this breeding-place of the species is the northernmost in Finland. One individual of *Cractes infaustus* was recorded on June 6th, 1951. *Nucifraga caryocatactes* was observed several times in summer 1951. *Carpodacus erythrinus* has in all probability bred here. *Locustella naevia* was heard singing in the breeding season of 1950. *Prunella modularis* is remarkably common.

During the months Nov. 1940 – Oct. 1941 a census of the birds was made at Storön in South Närpes, and on p. 74–75 the author gives an account of the changes observable in the avifauna since that time. In group A a survey is given of the birds which have been considerably less common during the period, and in group B species markedly increased in numbers are mentioned.

Finally comparison is made between the avifauna in the observation territory and that on the corresponding east coast of the Swedish mainland.

Havaintoja neljästä maalle uudesta lintulajista.

Aavikkotasku, *Oenanthe deserti* (Temm.).

Retkeillessäni 4. XI. 1950 Helsingin itälaidalla sijaitsevalla Toukolan entisellä kaatopaikalla huomasin tämän laajan rikkaruohokentän rannan puoleisilla tukkikasoilla jonkin taskun. Viimeiset kivi- ja pensastaskut olivat kadonneet jo kuukausi sitten, joten suuresti kiinnostuneena ryhdyin tutkimaan lintua tarkemmin. Se oli yleisväreitykseltään hiekankellervä, puvusta puuttui täydellisesti pensastaskulle luonteenomainen kirjavuus, ja pian jäi kivitaskukin lopullisesti pois laskelmista havaittuani linnulla mustan kurkun.

Lintu pysytteli kiinteästi tukkikasoilla eikä ollut erikoisen arka, niin että puolisen tuntia sain tarkastella sitä ja tehdä yksityiskoh-taisen ulkonäkökuvauksen, josta seuraavassa pääpiirteittäin:

Päälaki, selkä ja hartiat kellertävän ruskeat, silmäkulmanjuova vaalean kellertävä. Ohjakset, posket, leuka ja kurkku muodostivat tumman laikon, joka ohjaksissa oli musta muuttuen alempana har-